

TELEGRAPH

TISKOVÁ ZPRÁVA
Olomouc, 5. 3. 2026

Rumunská malba míří do Olomouce: Telegraph představí výstavu Transylvanian Painting Today

Když se řekne Transylvánie, vybaví se člověku divoká příroda, fantastický román Brama Stokera o hraběti Draculovi i území v dnešním Rumunsku, přes které se přelévaly bitvy a dějiny. Z Transylvánie ale pochází také řada výjimečných umělců, kteří se celosvětově prosadili. A právě tato jména představí na výstavě *Transylvanian Painting Today* olomoucká Telegraph Gallery. Půjde o mimořádnou událost, která obrátí soustředěnou pozornost jak k tomuto regionu opředenému mýty a legendami, tak k čtrnácti umělcům náležejícím ke špičce světové malby. Výstava totiž navazuje na dvě předešlé věnované německé a britské malbě, za nimiž stojí kurátorka Jane Neal z Velké Británie. *Transylvanian Painting Today* odstartuje v Telegraph Gallery 5. března 2026.

Mezi nejznámější umělce výstavy patří **Adrian Ghenie**, **Marius Bercea**, nebo **Șerban Savu**. Jedním z vystavujících bude také **Radu Baies**, který se v Telegraph Gallery představil před pěti lety sólo výstavou *Searching For My Human Traces*. Ti všichni náležejí k takzvané **klužské škole** – neformální skupině umělců, kteří se na mezinárodní scéně objevili na počátku 21. století a upoutali světovou pozornost.

Proč klužská? Jednak proto, že starodávné město Kluž je po Bukurešti druhé největší v Rumunsku a patří k jedné ze sedmi aglomerací, které daly název Sedmihradsku – jak se česky Transylvánie nazývá. Ale hlavně proto, že tu sídlí známá **Univerzita umění a designu v Kluži**. Její absolventi se často věnují figurativní malbě s temnější barevností, silnou atmosférou a reflexí **psychologických, historických a postkomunistických témat**. Nejde o oficiální školu ani manifest, ale o umělecký fenomén, který se prosadil daleko za rumunskými hranicemi.

Místní umělci nemají o inspiraci nouzi. Transylvánie byla vždy malíři vyhledávaná pro svou úchvatnou krajinu se zelenými pastvinami, majestátními horami a hlubokými lesy. Celý region je opředený lidovými pověstmi a jeho obyvatelé jsou známí svou přizpůsobivostí a pracovitostí. Je to kraj hudby a výtvarného umění, romantiky, literatury, kultury a vzdělanosti. Ale také zemědělství, tradičních řemesel, hornictví – a v poslední době také gastronomie, vína a technologií. Není proto divu, že současní transylvánští malíři dosahují mezinárodního uznání.

O tom svědčí například úspěch **Adriana Ghenieho** (*1977), který žije a pracuje v Berlíně. V roce 2015 byl zastoupen na Benátském bienále a jeho obrazy dnes na aukcích dosahují astronomických částek. Rekord drží monumentální, více než tři metry široké plátno *Pie Fight Interior 12* z roku 2014, které se před čtyřmi lety v aukční síni Christie's v Hongkongu vydražilo za více než 81 milionů hongkongských dolarů, tedy zhruba 214 milionů korun. Ghenieho díla jsou zastoupena ve sbírkách předních světových institucí, jako jsou pařížské Centre Pompidou, londýnská Tate či Sanfranciské muzeum moderního umění (SFMOMA). Vystavoval také ve vídeňské Albertině, kde se v roce 2024 uskutečnila jeho samostatná výstava *Adrian Ghenie: Shadow Painting*. V Telegraphu bude k vidění několik jeho pláten.

Druhou klíčovou osobností klužské školy na výstavě *Transylvanian Painting Today* je **Marius Bercea** (*1979). Také on získal akademické vzdělání v Kluži, kde dnes žije a pracuje. Jeho malby se vyznačují živou barevností a složitými kompozicemi, v nichž propojuje vzpomínky na rumunskou postkomunistickou realitu s imaginárními a symbolickými prvky. V obrazech se tak prolínají osobní, historické i mytologické vrstvy. Berceova díla se pravidelně objevují na mezinárodních výstavách v metropolích, jako jsou New York, Tokio, Los Angeles, Londýn či Berlín, a stejně jako v případě Ghenieho jsou zastoupena v prestižních sbírkách po celém světě.

Další výraznou osobností klužské školy na výstavě je **Șerban Savu** (*1978). Jeho malby se soustředí na každodenní výjevy ze současného Rumunska – na periferie měst, obyčejné pracovní činnosti či zdánlivě banální situace, které však získávají tichou, až meditativní intenzitu. Savu pracuje s tlumenou barevností a precizní kompozicí, v nichž nenápadně otevírá témata kolektivní paměti, společenské transformace i existenciální nejistoty postkomunistické reality. Jeho díla byla prezentována například na Benátském bienále, kde měl samostatný pavilon, a jsou součástí renomovaných veřejných i soukromých sbírek po celém světě.

Kromě těchto malířů se v Telegraphu představí také další výrazné osobnosti současné rumunské scény: **Radu Baies, Robert Fekete, Mirela Moscu, Oana Fărcaș, Ioana Iacob, David Fărcaș, Nicolae Romanitan, Mircea Suci, Tincuța Marin, Hortensia Mi Kafchin, Paul Robas.**

Že jde o mimořádnou příležitost rozšířit si obzory, dokládá i skutečnost, že Transylvánie je odedávna považována za **kulturní centrum nejen rumunského, ale také maďarského národa**. Její pestré dědictví vzniklo díky náboženské toleranci, průkopnickým osadníkům a postupnému působení nejprve antického Říma, a o několik století později středověké německé Svaté říše římské a později Rakouska-Uherska. Ve 12. století tu Sasové založili sedm opevněných měst, která jsou dodnes ozdobou regionu a svědčí o téměř devíti stech letech přítomnosti německé komunity. Kluž vznikla původně jako starověké dácké sídliště, které obsadili v letech 101 až 106 Římané, vybudovali si tu vojenský tábor a osadu rozšířili.

Vedle Římanů a Sasů se v Transylvánii usadila a rozvíjela také židovská komunita, spolu s řeckými pravoslavnými, řeckými a římskými katolíky a protestanty. Při pohledu hlouběji do historie zde najdeme také perské a turecké vlivy. To všechno jsou dílky tvořící eklektickou kulturní mozaiku oblasti, která se tolik hodí do současného globalizovaného světa.

O kurátorské trilogii Jane Neal v Telegraph Gallery

Transylvanian Painting Today je završením série tří výstav britské kurátorky Jane Neal v olomouckém Telegraphu, v níž se věnovala evropské figurativní malbě. Expozice navazuje na dva předchozí projekty – *German Painting Now* a *New Positions in British Painting*.

První kapitola této trilogie se odehrála v roce 2021, kdy Telegraph Gallery představila aktuální podobu německé malby a zároveň připomněla její historickou váhu i energii současných autorů. V galerii se prezentovalo 12 autorů, mezi nimi například Tim Eitel, Dennis Scholl, Michael Kunze nebo Matthias Weischer.

V roce 2023 následovala výstava *New Positions in British Painting*, která se zaměřila na mladší generaci autorů působících ve Velké Británii a reflektovala proměny malířského média v kontextu nových technologií a sociálních změn. Společně tu vystavovali Jessie Makinson, Justin Mortimer, Tom Anholt, David Brian Smith a Caroline Walker. Práce poslední jmenované malířky měli návštěvníci možnost vidět i na nedávné výstavě *Za Pultem (Behind the Counter)*.

O Jane Neal

Britská kurátorka Jane Neal se specializuje na uměleckou scénu střední a východní Evropy. Připravila oceňované výstavy po celém světě – mimo jiné v Amsterdamu, Berlíně, Budapešti, Kodani, Dubaji, Londýně, Los Angeles, Milánu, Bombaji, New Yorku, Praze nebo Curychu. Pro svět objevila uměleckou školu v Kluži, zejména Adriana Ghenie, jenž je dnes považovaný za jednoho z nejvyhledávanějších rumunských umělců.

V České republice se Neal kromě výstav v Telegraph Gallery podílela na expozicích *Narušená imaginace* v Galerii výtvarného umění v Ostravě (GVUO). Angažovala se také v galerii Plan B, kterou Adrian Ghenie a Mihai Pop založili v Kluži a později její pobočku v Berlíně.

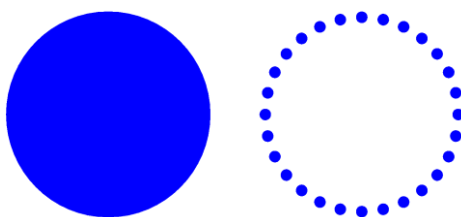
Praktické informace

Telegraph Gallery v Olomouci je otevřena od úterý do čtvrtka vždy 9:00–19:00, v pátek 9:00–21:00, o víkendu 10:00–18:00. Vstupné na výstavu činí 50 Kč. Členové věrnostního programu TLG CLUB mají prohlídku výstavy zdarma a mohou čerpat i další výhody.

Kontakt pro média:

Nikola Lörinczová, nikola.lorinczova@piaristi.cz, +420 605 560 277

Eliška Valdmanová, eliska.valdmanova@piaristi.cz, +420 607 837 501

TELEGRAPH GALLERY
Jungmannova 4, Olomouc
www.telegraph.cz

Otevřeno úterý–čtvrtek 9:00–19:00, pátek 9:00–21:00, sobota–neděle 10:00–18:00.
Vstupné 50 Kč, pro členy věrnostního programu TLG CLUB vstup volný.

Telegraph Gallery pořádá pravidelné výstavy současného umění z České republiky i zahraničí. Na 350 m² prezentuje tvorbu známých i přehlížených autorů všech věkových kategorií. Pořádá také workshopy, umělecké kurzy a nabízí rezidenční pobyty českým i zahraničním umělcům. Více informací na <https://telegraph.cz/galerie>.

TLG CLUB

Telegraph Gallery nabízí členství ve věrnostním programu TLG CLUB. Členové klubu získají volný vstup na výstavy, slevu při nákupu publikací a řadu dalších výhod. Členství je možné zakoupit na recepci Telegraphu nebo online. Podrobné informace o věrnostním programu naleznete na <https://www.telegraph.cz/tlgrphclub>.

TELEGRAPH GALLERY